

2. melléklet: Nyilatkozat életvitelszerű tartózkodási helyről

NYILATKOZAT ÉLETVITELSERŰ TARTÓZKODÁSI HELYRŐL ÉS VÉDŐNŐI GONDOZÁSI IGÉNY BEJELENTÉSÉRŐL A Védőnői Szakmai Kollégium nyilvántartásba vételi protokollja szerint	
.....Gondozott	
Anyja neve:.....	
Születési hely, idő:	
Életvitelszerű tartózkodási hely:	
.....	
201___. _____ hónap _____. napján kijelentem, hogy a fent megjelölt lakcímen tartózkodom.	
Bejelentett lakóhely:	
Dátum:	
 Aláírás/ törvényes képviselő

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai irányelve a védőnői feladatok helyettesítéssel történő ellátásáról

Készítette: a Védőnő Szakmai Kollégium

I. Alapvető megfontolások

A gondozottak védőnői szolgáltatáshoz való, esélyegyenlő módon történő hozzáférési jogáról az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezik.

E törvény 7. § (1) bekezdése szerint minden gondozottnak joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő egészségügyi ellátáshoz.

A gondozottak védőnői szolgáltatáshoz való hozzáférési jogának biztosítása érdekében a védőnői ellátást a védőnő távolléte idejében elsősorban a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően nevesített helyettesítéssel kell biztosítani.

A szakmai rendeletekben meghatározott védőnői feladatok folyamatos, zavartalan ellátása érdekében – különös tekintettel 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzésére, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor történő haladéktalan intézkedési kötelezettségre, és az újszülötteknél, gyermekágyasoknál a 48 órán belüli látogatási kötelezettségre – indokolt a védőnői helyettesítés megszervezése a védőnői távollét első napjától kezdődően folyamatosan.

Az irányelv célja útmutató nyújtása a helyi eljárásrendek kialakításához, amelynek segítségével egységes alapelvek szerint szervezhető a védőnői ellátás helyettesítés idejében történő biztosítása.

1. Az irányelv bevezetésének indokai

A területen észlelt eltérő gyakorlat miatt szükségessé vált a védőnői ellátás nyújtását biztosító helyettesítés körében kollégiumi ajánlás elkészítése. Szükségét látjuk annak, hogy egységes elvek alapján történjen rövid és hosszú távú helyettesítés alatt a védőnői tevékenység.

2. Részletes szabályozás

Az irányelv bevezetésének alapfeltételei:

Személyi feltétel: Védőnői oklevéllel vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnőnek (a továbbiakban: védőnő) a működési engedélyben és az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral (a továbbiakban: OEP) kötött szerződésben helyettesként való rögzítése. [A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 2. § (1) bekezdése, az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 3. § (2) bekezdése.]

3. Tárgyi feltétel: A védőnő ellátási területe a védőnői körzet, a védőnői tanácsadó, annak tárgyi minimum feltételei, iskola-egészségügyi ellátási szervezeti egység, iskola-egészségügyi rendelő, annak tárgyi minimum feltételei. [Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (2) bekezdése, az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. § (1) bekezdése.]

4. Jogszabályi feltételek:

Az egészségügyi törvény 152. § (1)-(2) bekezdése meghatározza, hogy a települési önkormányzat feladata az alapellátás körében gondoskodni a védőnői és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet szerint védőnőt csak védőnő helyettesíthet. Ezen rendelet értelmében, a védőnő által ellátandó rendkívüli, illetve időszakos feladatok szervezésénél, megvalósításánál – ideértve a más területi, illetve iskola-védőnői feladat helyettesítéssel történő ellátását is – a szakmai felügyelet iránymutatását figyelembe kell venni.

5. Alapvető fogalmak:

- Rövidtávú helyettesítés: 0-3 hét időtartam (pl. szabadság, betegszabadság esetén)
- Hosszú távú helyettesítés: 3 hetet meghaladó időtartam (pl. tartós távollét, megüresedett védőnői körzet esetén)

6. A védőnői szolgáltatás helyettesítéssel történő ellátás szervezésénél követendő általános elvek:

- A védőnői ellátást a védőnő távolléte idejében helyettesítéssel kell biztosítani.
- Védőnőt csak védőnő helyettesíthet.
- A helyettesítő védőnő személyét az OEP szerződésben és az ÁNTSZ működési engedélyében kell rögzíteni.
- A helyettesítési megbízást (elrendelést) írásban szükséges rögzíteni, a helyettesítés pontos időtartamának és díjazásának megjelölésével. A megbízási szerződést mindig a működtetésért felelős szolgáltató adja ki, kérje ki az ÁNTSZ szakfelügyelő védőnő javaslatát és véleményét. [A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 83/A. § (3) bekezdése.]
- Rövidtávú helyettesítések esetében OEP szerződésben nevesített helyettes védőnő látja el a feladatokat, az ÁNTSZ működési engedélyben meghatározottak szerint.
- Lehetőség szerint a helyettesítő személy ne váltakozzon.
- Lehetőség szerint a távol lévő védőnő szakmai besorolásának megfelelő helyettes lássa el a feladatokat (területet területi-, iskolát iskolai védőnő, stb.).
- Az ellátás szempontjából célszerű, hogy rövid idejű helyettesítés alatt egy védőnő lássa el a helyettesítendő körzetet.
- A védőnői körzet helyettesítése megszervezhető – a helyi adottságok figyelembe vételével – úgy is, hogy a helyettesítendő védőnői körzetet nem egy, hanem két védőnő látja el, a körzetet megosztva (50-50%-ban, illetve a területi adottságokat és a helyettesítő védőnő által ellátott gondozottak figyelembevételével).
- A helyettesítő védőnőt a helyettesítés időtartamára helyettesítési díj illeti meg. (1992. évi XXXIII. Törvény a közalkalmazottak jogállásáról 24.§ (1), 1992. évi XXII. Törvény a Munka Törvénykönyvéről 83/A. § (5) (6) (7), 2003. évi LXXXIV. Törvény az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről 14. §, valamint a kollektív szerződésben meghatározottak szerint.)

- Helyettesítés elrendelések a munka szervezésénél a helyettesítés első napjától, az ajánlásban rögzített meghatározott feladatokat és szempontokat kell figyelembe venni.
- A szakmai tevékenységét a hatályos jogszabályok, szakmai protokollok, irányelvek, módszertani útmutatók szerint látja el.
- A helyettesített területen (védőnői tanácsadó, oktatási intézmény stb.) ki kell függeszteni:
 - a helyettesítő védőnő nevét
 - a helyettesítő védőnő elérhetőségét
 - a helyettesítő rendelkezésre állási idejét
 - a helyettesítő védőnő munkáltatójának nevét, elérhetőségét
 - a helyettesítés várható időtartamát

II. Területi védőnői ellátásban kötelezően elvégzendő feladatok

A) RÖVIDTÁVÚ HELYETTESÍTÉS ALATT

Időtartama: 0-3 hét

Kötelezően elvégzendő általános feladatok:

1. Védőnői tanácsadások (várandós-csecsemő-kisgyermek) szervezése, előkészítése, lebonyolítása, adminisztrációja.
2. Folyamatos védőoltások szervezése, adminisztrációja.
3. A kötelezően előírt adminisztráció vezetése, valamennyi esedékes szakmai jelentés határidőre történő elkészítése (folyamatos oltásokról, kampányoltásokról, online havi jelentés a területi munkáról, online jelentés az iskola-egészségügyi munkáról, jelentés tisztasági vizsgálatokról).
4. Beköltözötték nyilvántartásba vétele, veszélyeztetettség esetén soron kívüli látogatás.
5. A várandós/gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi orvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett várandós/gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele, krízishelyzetekben jelzési kötelezettség teljesítése a Gyermekjóléti Szolgáltató felé, súlyos esetben hatósági intézkedés kezdeményezése.

Kötelezően elvégzendő feladatok várandós gondozásában:

6. Várandós anya gondozási könyve kiadása és nyilvántartásba vétel, családlátogatás a nyilvántartásba-vételt követően 2 héten belül, szükség szerint, de a 3. trimeszterben egyszer kötelezően, a tanácsadón való részvétel felajánlásával

Kötelezően elvégzendő feladatok újszülött/gyermekágy gondozásában:

7. Újszülöttek nyilvántartásba vétele, újszülöttek, gyermekágyas anyák látogatása: jogszabály szerint.
8. A 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, különös tekintettel a PKU szűrés ellenőrzése.

Kötelezően elvégzendő feladatok csecsemők gondozásában:

9. Fokozott gondozást igénylő csecsemők meglátogatása jelzés esetén

Kötelezően elvégzendő feladatok 1-7 évesek gondozásában:

10. 1-7 évesek látogatása sürgős esetben, jelzés alapján

Kötelezően elvégzendő feladatok iskolások gondozásában:

11. Iskolában az előre megszervezett feladatok ellátása (pl: kampányoltások, valamint egyéb sürgős esetben, pl. pandémia)

B) TARTÓS HELYETTESÍTÉS ALATT

Időtartama: 3 héten túl

A gondozottak érdeksérülésének elkerülése érdekében lehetőség szerint főállású szerződéses védőnő lássa el a helyettesítendő körzetet, ennek hiányában egy védőnő saját körzete mellett a helyettesített körzet 50 %-ánál nagyobb körzetet ne lásson el.

Kötelezően elvégzendő általános feladatok:

II/A pont szerint

Kötelezően elvégzendő feladatok várandós gondozásában:

II/A pont szerint.

Látogatás rendje: Az első megjelenést követően 2 héten belül, valamint a 3. trimeszterben egyszer, illetve szükség szerint, különös tekintettel a fokozott gondozást igénylők esetén (várandós tanácsadáson való találkozás felajánlása)

Kötelezően elvégzendő feladatok újszülött/gyermekágy gondozásában:

II/A pont szerint.

Ez az ellátási kör prioritást élvez helyettesítés alatt!

Látogatás rendje: Az első újszülött látogatás a jogszabály szerint, illetve szükség szerint.

Kötelezően elvégzendő feladatok csecsemők gondozásában:

II/A pont szerint

Lehetőség szerint a csecsemők számára szervezett tanácsadás az eredeti időpontban kerüljön megtartásra

Ezen időszakban prioritást élvez a találkozások rendszeressége, amely történhet családlátogatás és tanácsadás alkalmával.

Csecsemők (6. héttől-12 hónapos korig) látogatása – a kötelező védőoltások (2, 3, 4 hónapos kor), illetve védőnői szűrővizsgálatok (1, 3, 6, 12 hónapos kor) előtt. Fokozott gondozás, veszélyeztetettség és probléma esetén szükség szerint gyakrabban.

Kötelezően elvégzendő feladatok 1-3 évesek gondozásában:

II/A pont szerint

Látogatás rendje: 1-3 évesek célzott látogatása kötelező védőoltás (15, 18 hónapos korban), valamint 2, 3 éves védőnői szűrővizsgálat előtt, illetve fokozott gondozás veszélyeztetettség esetén szükség szerint és jelzés alapján.

Kötelezően elvégzendő feladatok 3-18 évesek gondozásában:

II/A pont szerint

Látogatás rendje: az életkorhoz (4, 5, 6 éves kor) kötött ajánlott védőnői szűrővizsgálatok, valamint a kötelező védőoltás előtt. Fokozott gondozás esetén szükség szerint, illetve jelzés alapján.

Kötelezően elvégzendő feladatok iskolába nem járó tanköteles korú gyermekek gondozásában:

II/A pont szerint

Látogatás rendje: az életkorhoz (kétévente) kötött ajánlott védőnői szűrővizsgálatok, valamint a kötelező védőoltás előtt. Fokozott gondozás esetén szükség szerint, illetve jelzés alapján.

Kötelezően elvégzendő feladatok az óvoda ellátásában:

1. negyedévenkénti tisztasági vizsgálat elvégzése.
2. igény esetén az óvodai szülői értekezleteken részvétel.
3. a védőnő elérhetősége szülők és óvónők, óvodai dolgozók számára jól látható helyen történő kifüggesztése.

Kötelezően elvégzendő feladatok – az iskola ellátásában:

1. kötelező szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja.
2. a negyedévenkénti tisztasági vizsgálatok elvégzése.
3. életkorhoz kötött kötelező kampányoltások szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja.
4. járvány veszély miatt szükséges és kampányoltások szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja.
5. elérhetőségek szülők és pedagógusok, iskolai dolgozók számára jól látható helyen történő kifüggesztése.

EGYÉB:

Rendszeres kapcsolattartás a háziorvossal, a házi-gyermekorvossal, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával, az önkormányzat gyámügyi előadójával, az óvodai-iskolai gyermekvédelmi felelősökkel.

III. Iskola-védőnői ellátásban kötelezően elvégzendő feladatok

A) RÖVID TÁVÚ HELYETTESÍTÉS ALATT KÖTELEZŐEN ELVÉGZENDŐ FELADATOK:

Az oktatási intézménnyel már egyeztetett, leszervezett szűrővizsgálatok elvégzése, programokon való részvétel megegyezés szerint

Védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése

Járványügyi intézkedés esetén közegészségügyi, járványügyi feladatokban való részvétel

Elsősegélynyújtás

Az elvégzett feladatokhoz kapcsolódó:

- értesítési és tájékoztatási feladatok
- dokumentáció vezetése
- jelentések elkészítése

B) TARTÓS TÁVOLLÉT ESETÉN KÖTELEZŐEN ELVÉGZENDŐ FELADATOK

A feladatok végzésénél az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet és a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet az irányadó.

Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével. Helyettesítési időszaknak megfelelően a munkaterv módosítása.

A tanulók védőnői szűrővizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévenként, és pályaválasztás segítése

A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése

16 éves kori záró állapotvizsgálatok végzése, együttműködve az iskolát ellátó orvossal

Az orvosi vizsgálatok előkészítése (feladatok közös meghatározása, egyeztetése az iskolát ellátó orvossal)

A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése iskolakezdekskor, majd módszertani levél szerint

Elsősegélynyújtás

A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése

Iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében való részvétel

Részvétel az egészségfejlesztésben a megegyezés szerint

Kapcsolattartás pedagógusokkal, tantestülettel

Az elvégzett feladatokhoz kapcsolódó:

- értesítési és tájékoztatási feladatok
- dokumentáció vezetése
- jelentések elkészítése

IV. Kórházi/klinikai védőnő kötelezően ellátandó feladatai

Általános elvek:

A) RÖVID TÁVÚ HELYETTESÍTÉS ALATT KÖTELEZŐEN ELVÉGZENDŐ FELADATOK

Prioritást élvez a személyes ellátás a közösséggel szemben

- heti 10 órát töltson a helyettesített intézményben, heti két vagy három alkalommal
- a területi alapellátás időben történő tájékoztatása a hatékony gondozás érdekében, gondoskodik az „Értesítés újszülöttről I-II” nyomtatvány elküldéséről
- gondoskodik a környezettanulmányok bekéréséről, a gondozottak érdekében történő egyéb információcseréről, szükséges hivatalos intézkedésekről
- az egészségügyi dokumentáció vezetése
- szociális krízishelyzetben intézkedik, szükség esetén anyaoththoni elhelyezést kezdeményez
- különös figyelmet fordít a kiskorú szülő nőkkel kapcsolatos teendőkre
- részt vesz nyílt örökbefogadási, illetve intézeti elhelyezést igénylő esetek lebonyolításában
- tevékenységének legfőbb motívuma az anyatejes táplálás ismereteinek átadása

B) TARTÓS TÁVOLLÉT ESETÉN KÖTELEZŐEN ELVÉGZENDŐ FELADATOK

IV/A pont szerint, valamint

- heti 20 órát, lehetőség szerint napi rendszerességgel töltsön a helyettesített intézményben
- anya lelki támogatása, önbizalmának erősítése, pszichés problémák, zavarok megelőzése, időben történő észlelése
- támogatja és segíti a szoptatásra való felkészülést a bent fekvő várandósok körében, ismerteti az anyatejes táplálás jelentőségét, igény szerinti szoptatás fontosságát, rooming in jelentőségét
- támogatja és segíti a szoptatást. Segíti az anyát és családtagjait az újszülöttel való korai szem- és bőrkontaktus kialakításában a korai kötődés kialakulása érdekében – ennek már a szülőszobán meg kellene történni, ott pedig nincs mindig jelen az intézeti védőnő
- szociális krízishelyzetben tájékoztat, segítő beszélgetést folytat, támogat
- speciális ellátást igénylő újszülött, koraszülött, anya és családja gondozása
- nyújtson segítséget az anyának, hogyan kell szoptatni és tejelválasztást fenn tartani akkor is, amikor elkülönítik az anyától az újszülöttet
- az idő hiányában elmaradt gondozási feladatok megoldása érdekében szorgalmazza az édesanya és a területi védőnő kapcsolatfelvételét
- vegyen részt az osztály/intézet „bababarátság” törekvéseinek motiválásában.

V. Helyettesítést végző CSVSZ védőnő kötelezően ellátandó feladatai

CSVSZ védőnő helyettesítését csak napi gyakorlattal rendelkező CSVSZ védőnő láthatja el.

Egy CSVSZ védőnő csak egy CSVSZ-t helyettesíthet.

Helyettesítés történhet átirányítással és helyettes CSVSZ védőnő biztosításával.

Helyettesítés esetére is vonatkozik az előjegyzési rend betartása, amellyel a megfelelő mennyiségű és minőségű ellátás biztosítható. (A szolgáltatás szabadon igénybe vehető más városban is.)

A helyettesítésről és a helyettesítés rendjéről szóló tájékoztatást a tanácsadóban ki kell helyezni, illetve a nőgyógyászati szakrendeléseket – lehetőség szerint – tájékoztatni kell.

A szakmai irányelv érvényessége: 2013. december 31.